

ת"פ 44939/12 - ויקטוריה שמייט נגד מדינת ישראל, תמיר סייטי

בית המשפט המחויז בתל אביב - יפו

ת"פ 44939-12-18 מדינת ישראל נ' שמייט ואח'
בפני כבוד השופט מרדכי לוי
ויקטוריה שמייט (נאשמה 1) ע"י בא-כוחה עו"ד מיכה גבאי
המבקשת

- נגד המשיבים
1. מדינת ישראל ע"י עו"ד טל פריג'ון, המחלקה הכלכלית בפרקיות המדינה
 2. תמיר סייטי ע"י בא-כוחו, עו"ד דרור ארד-אלון

החלטה

כללי

1. לפניה בקשה למתן צו להמצאת מסמכים (להלן: "הבקשה"), לפי סעיף 108 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חסד" פ") - מסמכים הדורשים לטענת ב"כ נאשמה 1 (להלן: "הנאשמה"), עו"ד מיכה גבאי, לצורך קעקוע מהימנותו של עד המדינה, מר תמיר סייטי (להלן: "סייטי", "עד המדינה" או "העד"), כפי שיפורט להלן.

2. כתוב האישום מייחס לנאשמת את העבירות הבאות: לקיחת שוחד (שתי עבירות) ומרמה (תשע עבירות). זאת, בגין התקופה שבה היא עבדה בשירות המזון במשרד הבריאות ובהתאם בתקיד מנהלת תחנת ההסגר באשדוד (להלן: "תחנת ההסגר") בין שנות 2005 ל-17.9.2008. בין היתר נטען בכתב האישום כי במהלך שנת 2008 הכירה הנאשמת את סייטי במסגרת עבודתה כמנהלת תחנת ההסגר, וכי בד בעד עם היכרותה הראשונית החלה להירקם ביניהם מערכת יחסים שוחד, והכל - כמפורט בעבודות הנטענות בכתב האישום.

על פי כתב האישום, ערך טבות ההנאה שקיבלה הנאשמת מעד המדינה הסתכם בכ-300,000 ₪.

הנאשמת הכחישה את המייחס לה בכתב האישום; ובمعנה בכתב של בא כוחה ציון, בין היתר, כי בין הנאשמת ובין עד המדינה "הייתה מערכת אינטימית רומנטית שכלה חיזורים ומתחנות מצדו של מר סייטי"; כי הנאשמת "מאשרת כי קיבלה ממארט סייטי לאורך השנים סכום של כ-70,000 ₪ כמתנה"; כי הנאשמת "מכחישה כי קיבלה המתנות ו/או כסף כושחד"; וכי הנאשמת "לא קיבלה שוחד ולא נתנה תמורתה לשוחד, כל פעולותיה היו במסגרת החוק ובהתאם לשיקול הדעת...".

3. שמייעת הריאות הchallenge בתאריך 30.12.2019. באותו יום החל להעיד, בחקירה ראשית, עד המדינה, עד

התביעה הראשונית. ישיבת הוהוכחות השנייה התקיימה ביום 4.2.20 ובה נמשכה והסתיימה החקירה הראשית של עד המדינה ומיד לאחר מכן הוחלה החקירה הנגדית שלו. חקירתו הנגדית של עד המדינה טרם הסתיימה; היא נמשכה עד כה שלוש ישיבות נוספות (בתאריכים 20.2.20, 18.2.20 ו-25.2.20); כאשר מספר דינו... הוכחות שאמורים היו להתקיים במהלך החודשים האחרונים - בוטלו בעקבות משבר נגיף הקורונה.

במהלך שלושת הדיונים השיב עד המדינה לשאלות הסניגור, אשר נגעו, בין היתר, לעסקאות שבוצעו על ידי העד "בכספי שחזור" ולא דחוו לרשותו המס; העד הודה בביצוע עסקאות אלו, אך טען שבפועל, נגד חלק מהעסקאות הבלתי מדווחות, שבוצעו "בכספי שחזור", הוא הוציא חשבונות פיקטיביות, באופן שלפחות חלק מסכומי "הכספי השחור", כ-50%, כן דחוו לרשותו המס. עד המדינה הדגיש כי הוא הודה בכך כבר בחקירתו במשטרה, במסגרת "עדות הניקיון", וכי העניין נחקר גם על ידי רשותו המס (ראו, למשל, עמ' 301-306 ועמ' 366 לפרטוקול).

וუר כי **חלק מהחקירה הנגדית של העד** בסוגיה זו של "העסקאות בכספי שחזור" ובעיקר בעניין שני לקוחותיו מושא הכרטסות שהתבקשו במסגרת התביעה - **נשמע בדلتים סגורות**, מהኒומות שצויינו בהחלטות בית המשפט בדבר סגירת הדلتים.

בישיבת הוהוכחות האחרונה (שהתקיימה כאמור ביום 3.3.20) קיבל בית המשפט את בקשה הסניגור להגיש 16 עמודים מתוך מאZN החבירה של עד המדינה לשנת 2017; מדובר במסמך שנמסר על ידי מנהלת החשבונות של העד במהלך חקירתה במשטרה - **נ/11** (עמ' 516 לפרטוקול).

הסניגור שאל את עד המדינה שאלות רבות לגבי המסמר האמור (נ/11) וגם ביקש מהעד להשיג, באמצעות מנהלת החשבונות שלו, את החשבונות של אחד - ולמעשה, של שנים - מלוקחותיו. לנוכח התנגדות ב"כ המשאימה החלטתי כי **"משהחומר לא נמצא בידי המשאימה ובידי ההגנה, אין מדובר בחומר קירה..."** יש גם פרוץדרה **לבקש חומר שאינו חומר קירה, שהוא כן רלוונטי - הגשת בקשה מעבוד מועד, לפי סעיף 108 לחס"פ...** היה מני הרואין להגיש בקשה צזו מעבוד מועד, כדי שהחלטת בקשה תינתן מעבוד מועד **וכדי שהמושגים יהיו ברשות ההגנה בזמן החקירה הנגדית של העד, כדי שלא יהיה מקום לבקש שהעד יובא פעם נוספת**" (עמ' 524 לפרטוקול).

הבקשה

4. בהמשך כאמור לעיל, הגיע הסניגור (ביום 4.20.23) בקשה להורות לעד המדינה להמציא לנאמנת, באמצעות המשאימה, ראשית, **"פירוט החשבונות של שנים מלוקחותיו, ששפטם צוין בבקשתו, ביחס לשנים 2015-2017"**(להלן: **"CRTSOT HAKHOOT SHL SHNIM MALKOCHOTIO"**; שנית, **"חשבונות שלטענות מהווים החזר של 50% עבור הכספי השחור"** (להלן: **"חשבונות הפיקטיביות"**) [ההדגשות כאן ולהלן הוספו ואין במקור, אלא אם צוין במפורש אחרת].

בנימוקי הבקשה צוין כי: "2. במהלך חקירתו נשאל עד המדינה על חשבונות לקוחותיו ביחס ל-**נ/11...** 4. בהמשך לחקירה הנגדית נשאל עד המדינה אודות החזר 50% **'הכספי השחור'** והעד התחייב במהלך הדיון להביא עמו את מסמכי הנהלת החשבונות הנוגעים לעניין זה... 5. הדיון במסגרת התיק קבוע... ליום 26.5.20 ועל מנת ליעל את הדיון הקבוע ובהמשך להחלטה בהמה"ש מיום 3/3/2020 יתבקש בית המשפט הנכבד להורות לעד המדינה להמציא לידי המבוקש באמצעות ב"כ המשאימה את החומרים המבוקשים..." [ההדגשה היא במקור].

עיקרי התגבותות והטענות בכתב

.5. המאשימה מתנגדת לבקשתה. בתגובה הראשונית (מיום 20.5.20) נטען ביחס לכרטסוט הלקחות של עד המדינה כי "בקשתה לא נומקה ומכל מקום אין הצדקה לקבללה".

בנימוקי התגובה צוין, בין השאר, כי: "...**המסמכים האמורים אינם רלוונטיים לאישומים...**" 3. באשר לעבירות המס של העד, העד ממליא לא בקש להציג את עצמו כטלית שכולה תכלת והודה עוד בחקירה המשטרתית ביצוע עבירות בתחום זה. מאוחר יותר העד אף הגיע להסדר עם מס הכנסה במסגרת שילם ועוד ישלם סכומי כסף שימושיים לאוצר המדינה... 4. **אין מקום שבמסגרת חקירה נגדית של העד, חלף התמקדות בחקלים המהותיים בעדו**תו של העד, **ישים עצמו בא כוח הנאשמה** חוקר במס הכנסה, יקיידיש דיוני הוכחות שלמים להמתיר על העד שאלות על התנהלותו העסקיית ועל בסיס תשובותיו של העד **יבקש חומרים נוספים** שמהווים בסיס נוספים לשאלות וחזר חלילה... 8. בהתחשב בכך שהגנה ניתנה אפשרות נרחבת למצות את קו החקירה הנגדית בקשר לעבירות המס שביצע העד, מתבקש בית המשפט הנכבד לדוחות את הבקשתה, ולא להעמיד, שלא לצורך, את הפגיעה באינטרסים לגיטימיים של העד... 9. ... כל מטרת החקירה בוגר לערעור המס שביצע העד היא בבחינת צעד טקי של הגנה שנועד להתייש את העד ולגרום לו להעיד תוך חש מתميد מפני חשיפת פרטיהם עסקיים או הסתכסכות עם לקוחות... או לחlopen [ל]חצטייר עד המסרב להשיב לשאלות החקירה הנגדית. 10. ... העובדה שמדובר בעד תביעה שהוא עד מדינה, אין משמעותה שמקורה סטטוס זה, הוא מוכחה להתרטט מכל זכות בסיסית אשר עומדת לו, **ובכלל זה הזכות לפרטיות עסקיו**".

בעניין זה הפנה ב"כ המאשימה לבש" 8252/13 מדינת ישראל נ' שיינר, פ"ד ס(3), 442 (2014) (להלן: "ענין שיינר"), וכן למספר פסק דין שבום "הוכחה חשיבות ההגנה על סודיות עסקית של צדים שלישיים וחובת בית המשפט לאוזן בין אינטרסים הנוגעים להליך הפלילי": ת"פ (מחוזי י-מ) 54589-02-17 ציגר נ' מדינת ישראל (3.6.2019); ב"ש (מחוזי ת"א) 06/0901-90901 מנוולוביץ נ' מדינת ישראל (18.6.2006); ב"ש (מחוזי ת"א) 93293/05 קרכמל נ' מדינת ישראל (9.3.2006); ב"ש (מחוזי ת"א) 9282/05 חברה פלונית נ' מדינת ישראל (11.9.2005).

בהקשר זה נטען כי "...**אינטרס ההגנה על חשיפת הפעולות הכלכליות של עסקים הוא אינטרס חברתי חשוב שיש לשמור עליו**" (בפסקה 12) וכי "...**מסמכיו הנהלת החשבונות של החברה של העד מהווים מידע עסקי של חברות עסקיות אין אינטרס לחושף ולמעשה מהווים סוד מסחרי...**" (בפסקה 13).

ביחס לحسابוניות ה~~פיקטיביות~~ (שבאמצעותן, כאמור, לדברי העד, הוחזוו לרשותו המס כספים מעסקאות "בכספי שחזור") צוין כי עד המדינה הסכים להעביר מספר חשבוניות המתיחסות לבקשת האמורה, וכי "המאשימה רואה בהסכם העד להמציא את החשבוניות האמוריות, כהסכמה לפני משורת הדין, נוכח עמדתה העקרונית..." (פסקאות 15-17).

נוסף על האמור צוין כי "במהלך עדות העד עלה כי במסגרת המגעים שנייה עם רשותו המס מסר העד מסמכים שלא היו בידי המאשימה. המאשימה קיבלה לידי חלק מהחומרים... לאחר שתתקבל לידי את החומרים היא תוכל לשkul באופן מלא האם יש מקום להעברתם להגנה" (פסקאות 19-21).

.6. בתגובה הגנה (מיום 7.5.20) לTAGBOOT הראשונית של המאשימה נטען כי "2. ...**המחלקת בין**

הצדדים נוגעת לגובה הסכומים ששולם העד לנאשמה, אם כמתנה לשיטת הנאשמה /או כושחד לשיטת המאשימה ... 3. הנאשמת מבקשת להראות כי הסכומים אוטם נקב עד המדינה בין כושחד ובין ככסף שחוור אינם מדויקים בלשון המטה, ועד המדינה, נוהג לשקר ביחס לגובה הסכומים בדבר שבשגרה. 4. שקרי העד, יכולם גם להשילך על מהימנות העד ... 5. ... לשיטת הנאשמת עד המדינה מסר גרסה שונה בחקירותיו במשטרת לעומת גרסתו בביבה"ש בכל הנוגע לסכומים אוטם העלים כמו גם לסכומים אוטם 'הшиб' לטענתו במסגרת חשבוניות אקרואיות ... 7. ... מחד לא מדובר במצב נפשי, ו/או סוד מסחרי שיש להגן עליו ומайдך ניתן לנטרל חשש זה על דרך של קיום הדיון בדלותים סגורות. 8. הגנת הנאשמת חשובה יותר מהחששות המועלמים ע"י המאשימה בסעיפים 11-13. 9. בעניין החשבוניות באמצעות הוחזרו הכספיים שלא דוחכו... בהעדר חשבוניות המעידות על השבה של **50%** מהכספיים שהועלמו, עליה כי עד המדינה משקר פעם נוספת...".

7. בתגובה הנוספת מטעם המאשימה (מיום 10.5.20) הודה כי: "1. גם לשיטת הנאשמת לחקירה בעניין עבירות המס שביצע העד אין נגיעה לכטב האישום בו מואשמת הנאשמת...". הוטעם (בפסקה 2) כי טענת ההגנה שבבסיס התביעה עומדת הרצון להראות שהעד נוהג לשקר בעניין סכומים בדבר שבשגרה מהוועה "משמעות דיבר"; "3. ... אין מקום להמשיך ולהרחיב את החזית בעניין זה ללא הגבלה, תוך פגיעה מתמצצת בפרטיות עסקיו של העד ותחושים בטחונו האישי. 4. ... אין בחומר המבוקש כדי לסייע להגנה - הנסיבות המתעדות מכיראות מדוחחות ללקוחות... אין יכולות לגלוות את מה שאין בהן. דהינו הנסיבות לא מתעדות, מן הסתם, את העסקאות הללו לא מדוחחות... 5. ... הסכם השומה הסופי של העד עם רשות המס הועבר להגנה... אין זה סביר כי ההגנה תנהל במסגרת חקירה נגדית של העד חקירת מס נוספת משל עצמה בשם הרצון להטיל ספק בנסיבות העד. 6. באשר לחשבוניות 'הוחר' הכספיים לחברה', מדובר בסוגיה שלOLT אף יותר... העד עמד במילתו וספק דוגמאות לחשבוניות אלה. מעבר לפגיעה האינהרכנית הטבועה באספקת חשבוניות עסקיו של העד, אין כל מקום להטריח את העד לעבור על הנהלת החשבונות שלו לאורך השנים... 7. אף אם יעלה בידי ההגנה להראות אי-דיוקים בסכומים שאלייהם מתיחס העד בנוגע לעבירות המס, אין בכך כדי ללמד על חוסר מהימנות של העד בכלל ולגבי השודד בפרט... 8. ... העד מתבקש... למסור מסמכים הנוגעים לפעילותו העסקית החסונית בשגרה. מסמכים אלו ישארו בידי ההגנה והנאשמת לעד, ולא ניתן להבטיח כי לא ידלו... 9. הגנת הנאשמת אינה מהוועה זכות בלתי מוגבלת... יש לאזן את החקירה הנגדית עם ניצול יעיל של זמןנו היקר של בית המשפט הנכבד ועם ההגנה על זכויות העד, מניעת הטרדותו, השפלתו וכיווץ בזה".

בעניין זה הפנה ב"כ המאשימה לע"פ 5329/98 **דג'אני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(2) 273 (2003).

עיקרי טענות הצדדים בדיון

8. ביום 12.5.20 נערך דיון בנסיבות הצדדים, לרבות עד המדינה ובא-כוו,עו"ד ארד-איילון.
9. בא-כוו של עד המדינה התנגד אף הוא לבקשת הסניגור והטיעים כי "בהתאם בין שני הצדדים זאת

שאלת הרלוונטיות, שגם אם פורשים אותה רחוק מאד, היא לא יכולה להיות מכשיר להשתתת מטרות שלא יכולות להיות להווחת השאלות השניות בחלוקת... יכולות להיות מטרות כאלה, כמו המשפט, כניסה לפרטיות... כמו חסיפת אלמנטים מסחריים, כמו הכנסתו של אדם למצב שביעינו מסכן אותו במהלך העדות... יצירת איום חיצוני שאינו קשור לחלוקת ואני לא רוצה באופן מפורש, על אף שהדברים עלו בעדות, לומר מפי,izia מהפריטים האלה נכוון, כולם נכון, בוודאי הכנסה לעניינים העסקיים, אבל גם דרגה מסוימת של סיכון בנושאים שלא קשורים לחלוקת... ומה שאני אומר כרגע הוא בעצם לינק לדברים שנאמרו בדיונים הקודמים בדילתיים סגורות".

עו"ד ארד-אלון הדגיש גם את שאלת "המחיר": "לפעמים אין שום רלוונטיות אבל גם אין שום מחיר... למשל שואלים שאלה והוא אומר כן הייתה לי דירה גם בחיפה, אז הוא אומר, זה לא רלוונטי, הוא מביא גם את נסתה הטאבו, אבל לפעמים ברור שבדברים האלה יש בעיה, הבעיה כמו שהם אמרו זו ה**כבדה אינסופית**. עד המדינה מגיע, והעד הזה בפרט, עירום ועריה בפני עצמו" ש... אבל מוכרת להיות מקום שגם זכויות ראיות להגנה, זה לא משנה אם הוא מואשם בשוחד, או אם הוא עד שנפגע מעבירות מיוחדות... אני לא רואה שום סיבה מדוע העד ישב על עניינים עסקיים שעלו באופן מקרי{lngמי בהודעות שלו, ולא קשורים בשום צורה לעבירות **עליהן הוא מעד...**".

עוד ציון כי עד המדינה "עשה מאמץ, ומה שהוא מצא הוא מסר **למאשימה**... הבקשה היא במידה רבה בקשה למה שאין, לא למה שיש ומוסתר... שולחים אותו למסע אקספדייציה, שהוא יעשה את ה'דיג', זה כבר די מרוחיק לכת, אירועים לפני הרבה שנים שלא קשורים לפרשה, ברור למורי שהנחלת החשבונות שלו בבכאוס, עברה תהליך קרייתי... נלקחו לנו ארגדים וגם את זה צריך לקחת בחשבון"; "אני לא יכול לומר שהוא לא יכול להשיג בשום דרך, אבל לא **במאמץ סביר ומידי**... מה שהוא חיפש בשקייה מסוימת הוא מסר **למאשימה...**".

10. ב"כ המאשימה ציין בטיעונו בעל-פה כי בהמשך לדין האחרון מסר לו עד המדינה שש חשבונות פיקטיביות, אשר הועברו לידי ההגנה.

ב"כ המאשימה הדגיש כי **הכרטאות והן החשבונות הפיקטיביות** אינן רלוונטיות והטעים כי "בטח השאלה אם העד החזר לחברה 50 אחוז או 40 או 30 אחוז מההכנסות הלא מדוחות שלו, בסופו של דבר על הכל הוא התבפס על הערכות... **בית-המשפט התיר** **חקירה** **בנושא** **בנדיבות**, בחלוקת מהמרקם לא התנגדנו, בחלוקת התנגדנו וההתנגדות התקבלה, ובחלוקת לא, בשורה התחתונה אנחנו **3 מועד** **הוכחות רצופים** **שומעים על פרט** העסקאות של העד שלא רלוונטיים בצורה אמיתי לאישומים שעלייהם העד בא להעיד"; "יש גבול עד כמה אפשר למתוח את עניין המהימנות כדי לחזור לפרטיות של עד... אנחנו חושבים שאלא"ף יש להגביל את החקירה הנגדית בעניין זהה, אבל בטח ובטע **יש מקום** **לדוחות** את הבקשה לבקש מהעד להמציא מסמכים נוספים בעניין זהה". הוא הוסיף כי "טעןתו [של עד המדינה] היא **שלגביו** **חשבונות** **שנועדו לשקוף** את החזר הכספיים לחברה, אין לו **תיעוד מסודר**... באמת יש לו **קושי אמיתי** שכן מדובר בחשבונות פיקטיביות שהוא המצא ולא כדי להונאות את רשותו המס **אלא להיפך**, בסופו של דבר כדי לישר את הספרים".

ב"כ המאשימה הבahir כי מתוך כלל החומרים שהתקבלו מרשותו המס "העבירנו להגנה את הסכם השומה של העד עם רשותו המס, חלק מהחומרים **שקיבלו** אלה **כרטאות** של הלוקחות לחבריו התייחס אליהן בבקשתו שלו, לגבי חלק מהשנים לחברו ביקש, ואוthon לא העבירנו כי העמדה שלנו שזה באמת לא

רלוונטי".

11. ב"כ הנאשמה הגיב בע"פ לטעונים שהעלו ב"כ המאשימה ובא-כוחו של עד המדינה.

ביחס לטענה כי מסירת המסמכים המבוקשים עלולה לסכן את עד המדינה, הוטעם כי "מדובר בחשבונות פיקטיביות של אנשים אקרים שלא קיימים, מי מסכן אותו? האיש הפיקטיבי?"; ואילו לגבי הכרטסות טען הסניגור כי "המאשימה אומרת שיש להם את זה, כלומר זה נמצא אצל חבירי, אז לא צריך ממש סביר".

הסניגור הוסיף כי "הטען צריך להודיע את ההגנה על פרטי העסקים של העד או הסודות המסחריים שלו שהוא עדיפה על הגנת הנאשمة - טוען כזה צריך לדחות... יעלה על הדעת שבימ"ש הנכבד יעדיף הגנה על עבירות פליליות מאשר הגנה של הנאשمة להtagון במשפט פלילי?". בהקשר זה הביע תמה הסניגור "מה הסודות המסחריים שיכולים להציג אם אני קיבל חשיבות פיקטיביות שונה או את הכרטסת לקוחות של השניים שדיברנו עליהם".

ב"כ הנאשמת חזר על הטענה כי המסמכים שהتابקו דרושים לעניין שאלת מהימנותו של עד המדינה: "אני טוען ואני גם מצליח לפחות לשיטתו להוכיח, שעדי המדינה יש לו קשר ברמה מסוימת"; "המחלוקה בין הצדדים לפחות בעניין הסכום ששולם מעך המדינה לנאשמת, ואני לרגע לא נתן לו כותרת אם זה שוחד או מתנות כפי שאנו חושבים, כשאנחנו אומרים הוא נתן רק 70 אלף שקל והוא אומר נתתי 350 אלף או הרבה יותר, ואני מוכח שהוא משקר... שאומר קיבלת שחור X ואני מוכר 5 X, אומר אני החזרתי Y ואני מוכח שהוא החזיר סכום אחר, הוא משקר... אם ברוב קשרינו הוא הצליח לשוטות ברשות החקירה, זה לא רלוונטי? זה צרכי? ממש לא".

דין והכרעה בבקשת

12. לאחר בחינת טענות הצדדים, בכתב ובטל פה, **החליטי לדחות את הבקשה**.

להלן א נמק את החלטתי, אך תחילת לעמוד על המוגרת הנורמטיבית - בחוק, בפסקה ובספרות הרלוונטיים.

המוגרת הנורמטיבית

13. **המוגרת הנורמטיבית** היא, כאמור, הוראת סעיף 108 לחס"פ, אשר קובע כי:

בבית המשפט רשי, לבקש בעל דין או מיזמת בית המשפט, למצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו.

14. **cidou, יש להבחין בין "חומר חקירה", אשר ההגנה זכאית כי יועמד כלו לעיינה עם הגשת כתב האישום, לפי סעיף 74 לחס"פ (מלבד אם הוצאה לגבי חלקו תעודה חיסיון), ובין מסמכים שאינם בוגדר "חומר חקירה" אשר נמצאים ברשותו של עד או של אדם אחר, אשר בית המשפט רשי, כאמור בסעיף 108 לחס"פ, למצוות על הממצאים, לבקש בעל דין או אף מיזמת בית המשפט (ראו למשל, לאחרונה,**

בש"פ 1378/2020 זגורி נ' מדינת ישראל, בפסקאות 10-18 (7.4.2020) (להלן: "ענין זגוריה").

בפסקה, לרבות בענין זגוריה ובענין שינר, עמד בית המשפט העליון על הבדלים בין שני המסלולים - לפי סעיף 74 ולפי סעיף 108 לחסד"פ.

15. **עם זאת**, בפסקה הובאה שקיימים גם דמיון בין השיקולים הרלוונטיים בשני המסלולים, של בקשה לפי סעיף 74 לחסד"פ ושל בקשה לפי סעיף 108 לחסד"פ (ראו למשל בענין שינר, בין היתר בפסקה 45.ד).

למעשה, בפסקה הוכרה רישמה (לא ממצה) של השיקולים הבאים; ראו למשל והשוו, הדברים שכתב כב' השופט י' עמית בענין בקשה לחשיפת מב"דים ותיקים סגורים: "... על בית המשפט לקחת בחשבון, בין היתר, את השיקולים הבאים, לאו דווקא על פי סדר חשיבותם: האם החומר נכלל מლכתחילה בתיק החקירה; **האם הרלבנטיות היא בעוצמה גבוהה או שהוא מדבר בחומר שהרלבנטיות שלו אינה מובהקת, על אחת כמה וכמה לא רוחקה ושולית;** האם מדבר במסמך דיג' ספקולטיבי; האם מדבר בתיקים ישנים, מה שמשלים הן על הרלבנטיות והן על משאבי התביעה לאותו התקיים; **הזכות לכבוד, לפרטיות, לשיקום ולהגביליטה של העד או קרבן העבירה ומידת הפגיעה בזכותו זו;** החש הכללי כי עדים וקרבנות עבריה יחששו להיעדר במשפט; **הפגיעה בזכויותיהם של צדדים שלישיים,** שייתכן כי מעורבים בתיקים שנסגרו, **ומידת הפגיעה;** **העיקרון של סופיות תשובות העד בעניינים צדדיים,** אשר יש בו כדי להחליש את התועלת שיכולה לצמות להגנה מהחומר" [בש"פ 5535/13 מדינת ישראל נ' שימישלשויל, בפסקה 13 (15.8.2013)]. יzion כי כב' השופט עמית חזר והפנה לדבריו אלה גם בענין שינר, בפסקה 12.

16. עוד הודגש בפסקה **היאזון הנדרש** בין התועלת הפוטנציאלית להגנת הנאשם ובין הפגיעה האפשרית באינטרסים מוגנים של צד שלישי: "**האפשרות למסור לעינו של הנאשם מידע מסווג זה - שמתבע הדברים כרוך בפגיעה בפרטיו של מי שהמידע נמסר על אוזוטיו... - תיבחן בידי בית המשפט על פי מבחני הרלוונטיות והתועלת הפוטנציאלית להגנת הנאשם מזה, וועוצמת הפגיעה האפשרית באינטרסים המוגנים של צד שלישי לרבות עד, מזה...**" [בש"פ 7233/18 בקרים נ' מדינת ישראל, בפסקה 5 (24.10.2018) (להלן: "ענין בקרים"); ראו גם והשוו בש"פ 3099/08 אברהמי נ' מדינת ישראל, בפסקה 12 (23.2.2009) (להלן: "ענין אברהמי")].

17. **ביחס לשיקול של סופיות תשובות העד בעניינים צדדיים**, שנמנים בין השיקולים דלעיל (ראו בסיפה של היציטוט המובא בפסקה 15), יפים דבריו של **המלומד קדמי**, המתיחס בספרו הן לשאלת מה הם "ענינים צדדיים" והן למשמעות של הכלל בדבר "סופיות תשובות העד":

שאלה בענין 'צדדי' היא שאלת רלוונטיות לענין הנדון, ואשר **הצגתה מותרת אך בשל כוחה לפגום במהימנותו של העד...** להבדיל משאלות רלוונטיות, **הכלל** לגבי שאלות בעניינים צדדיים', הוא שההתשובה עליהן היא 'סופית' כאמור: **שאין מתיירים הباتה ראיות**, לרבות הצגת שאלות לעדים, במטרה לסתור את התשובה ולהפריכה" [יעקב קדמי על הראיות (חלק רביעי, תש"ע), עמ' 1969-1971 ובמיוחד בעמ' 1969 (להלן: "קדמי על הראיות").]

"**חייב לכלל** האמור, **מותרת הباتה ראיות נוספת** להפרצת תשובה שנייתה בענין הצדדי", כאשר מדובר **בעובדה שיש לה השלכה 'מידית ושירה' על מהימנותו של העד; והוא ניתנת להוכחה פשוטה, ברורה וחד משמעות וaina הכרוכה בהארכה בלתי סבירה של הדין";** כשהכוונה היא לעובדות כגון "הרשעותיו הקודומות של

העד, מצב בריאותו הפיזי או הנפשי וכיו"ב" (שם, בעמ' 1970).

לענין סופיות תשובות העד בעניינים צדדיים, ראו והשוו גם: **ענין זגורו**, בפסקה 32; **ענין בכיראת**, בפסקה 5; **ענין אברהם**, בפסקה 11; תפ"ח (מחוזי ת"א) 24984-07-15 מדינת ישראל נ' אברג'יל ואח', בפסקאות 4-3 (8.3.2018).

מן הכלל אל הפרט

18. **דוחית הבקשה היא על סמך המשקל המציג של טעמים אחדים שיצינו להלן, תוך איזון ראוי בין מכלול השיקולים הרלוונטיים בנסיבות הכללות של העניין.**

19. **ראשית, הכלל בדבר סופיות תשובות העד בעניינים צדדיים.**

זכור, כתוב האישום מייחס לנאשמת קבלת שוחד בסכום כולל של כ-300,000 ₪ מעוד המדינה; ואילו הנאשمة טוענת שהיא קיבלה מעוד המדינה לאורך השנים סכום של כ-70,000 ₪ בלבד וזאת כמתנות על רקע רומנטטי ולא שוחד.

על כן, **הן כרטסות הלוקחות של עד המדינה והן החשבונות הפיקטיביות, אינן רלוונטיות לplibת המחלוקת בין הצדדים** - באשר הן אינן מתייחסות לגובה סכומי הכספי שהעביר העד לנאשמת וגם לא לסתבה שבגינה הם ניתנו לנאשמת.

כעולה מטייעוני הסניגור, בכתב ובעל-פה, **המסמכים המבוקשים נדרש להגנה לצורך קעקוע מהימנות עדותו של עד המדינה ביחס לסכומי "הכספי השחור"**, שלא דוחו על ידו לרשות המס, והגנה מבקשת לשכנע את בית המשפט כי עד המדינה "נוהג לשקר ביחס לגובה הסכומים בדבר שבגרה" וזאת גם לגבי הסכומים שהעביר לנאשמת.

אמנם, אין חולק על חשיבותה הרבה והמרכזית של החקירה הנגדית לצורך עמידה על שאלת מהימנות עדותו של עד, וכן **במיוחד כshedobor بعد עיקרי וחשוב**, כמו במקרה דן. כמו כן,atri כיעודתו של עד המדינה נודעת חשיבות מכרעת מבחינת ההגנה של הנאשمت, אך טבעי הוא שהגנה תחפוץ להצביע על סתרות מהותיות ועל שקרים בගרטסו של העד, כדי לשכנע את בית המשפט כי העד ועדותו אינם מהימנים.

עם זאת, יש להבחין בין סתרות או שקרים של עד ביחס לשאלות הנוגעות לplibת המחלוקת בין הצדדים, לבין עובדות הקשורות לאיוש המiosis לנאשם/ת, ובין סתרות או שקרים נתענים של עד ביחס לנושא צדי, שגם אם התייחס אליו העד במהלך חקירתו במשטרה - הוא אינו קשור במישרין לאיוש עצמו.

כאמור, **במקרה דן** המסמכים המבוקשים צריכים להגנה על מנת להצביע על שקרי העד ביחס לעסקאות שביצעו "כספי שחורה", אף שעסקאות אלו אינן הקשורות כלל לשוחד הנטען בכתב האישום. **לטענת הגנה**, הקשר בין העסקאות שביצעו "כספי שחורה" ובין איושו השוחד, הוא שעד המדינה משקר בענין **גובה הסכומים**. אלא שמדובר בקשר **עקיף** ובדוגמא לשאלת בענין צדי, שהיא כאמור בפסקה 17 לעיל, **"שאלתiana רלוונטית לענין הנדון, ואשר הצגתה מותרת אך בשל כוחה לפגום במהימנותו של העד."**.

כזכור, "הכלל לגבי שאלות ב'ענינים צדדיים', הוא שהתשובה עליהן היא 'סופית', כאמור: שאין מתירים הבאת ראיות, לרבות הצגת שאלות לעדים, במטרה לסתור את התשובה ולהפריכה" (קדמי על הראיות, בעמ' 1969.).

המקרה דנן גם אינו נכנס בוגדר החיריג לכלל שצווין בפסקה 17 לעיל, משום שאין מדובר בעובדה שיש לה השלה **'מידית וישראל'** על מהימנותו של העד"; ובעיקר, מכיוון שאין מדובר בעובדה ש"ניתנת להוכחה פשוטה, ברורה וחוד משמעית" (כגון רישום פוליל או מסמר אודiot מצלב רפואי).

נփור הוא, קבלת המסמכים שהתקיימו תגרור **הארכה בלתי סבירה של הדין**, כיוון שהוא צריך ליבון של שאלות עובדיות, ואולי גם משפטיות, בעניין שהוא רחוק מליבת המשפט דן ואין נוגע למינוח לנאשמת בכתב האישום. בambilים אחרות, אין זה סביר כי במטרה לנסוט לקעקע את מהימנות העד יונח מעין "משפט בתוך משפט" וישמעו ראיות בעניין סכומי עבירות המס שביצע עד המדינה (כאמור, ללא קשר לאישום השוד המינוח לנאשمت), במיעבד בשעה שעבירות אלה כבר נחקרו על ידי רשות המס, שאף הגיעו להסדר/שומה עם העד - אשר המאשימה העבירה לאחרונה לידי ההגנה.

כאן המוקם לציין כי ככל שקיימות סתיות בין תוכן עדותו של עד המדינה, אשר כבר נחקר ארכות במסגרת החקירה הנגדית בעניין העסקאות שבוצעו "בכספי שחורים", ובין תוכן הודעותיו במשטרה,>Zכאיית ההגנה לבקש להגיש את הודעתו של עד המדינה, על מנת להציג על הסתיות האמורויות במסגרת סיכוןי ההגנה.

כמו כן, אם ההגנה תמצא לנכון, היא תוכל לבקש להגיש הן את החשבונות הפיקטיביות שעד המדינה המציא והן את הסכם השומה, שהועברו לידי הגנה לאחרונה.

20. **שנית,** הפגיעה באינטראסים המוגנים של צד שלישי, דהיינו במקרה דנא - של עד המדינה.

הعتبرת המסמכים הנדרשים, ובפרט証據 של עד המדינה, לידי הנאשמה וצוות ההגנה, תפגע בפרטיות עסקיו של העד. **אומנם**, בנסיבות המקירה דין עצמת הפגיעה بعد (לו הייתה מתקבלת הבקשה) אינה מן הגבותות וברוי כי אין מדובר במסמכים שחל עליהם חיסון. **עם זאת**, האינטרס הבורר של עד המדינה, ככל בעל חברה עסקית, הוא שמסמכים מטעם הנהלת החשבנות של החברה שבבעלותו - "ישארו בדיל" אמותיו. כך במקרה דין, וביתר שאת, **במיוחד לנוכח** העובדה כי המסמכים הנדרשים אינם רלוונטיים לLIBT המחלוקת בין הצדדים, במצבו לעיל.

21. **שלישית**, המאמץ שיידרש מעד המדינה על מנת לנסות לאטור את המסמכים המבוקשים, לרבות כל יתר החשבונות הפיקטיביות, הוא בלתי סביר בנסיבות העניין, בשלם לב גם לכך שכאמור המסמכים

המבוקשים אינם נוגעים לחלוקת העיקריות בין הצדדים. בנסיבות המקרה דן מזאתו אףא טעם בטענת בא-כוחו של עירוביה כי איתור כל החשבונות הפיקטיביות (שהופקו כנגד חלק מהעסקאות שבוצעו על-ידי עירוביה "בכספי שחורה") צריך מהעך מאמצז בלתי סביר, ושהحسابות הפיקטיביות הבודדות שהועברו עבור לדין בידי המאשינה והגנה, הן החשבונות שאותן איתר העד ב"שיקידה סבירה".

22. כאמור בפסקה 16 לעיל, בית המשפט נדרש לעורר איזון בין הרלוונטיות והתועלת הפטונצייאלית להגנת הנאשם/ת, ובין עצמת הפגיעה האפשרית באינטרסים המוגנים של צד שלישי לרבות עד.

במקרה דן, **אילו** כרטסות הלקחות והחשבוניות הפליקטיביות היו קשורות באופן ישיר לאיושם השוחד המייחש לנשمة, או אז היה מקום לשקל בחזוב לקבל את הבקשה להמצאתן, חרף הפגיעה بعد המדינה, לנוכח התועלת הפוטנציאלית הרבה להגנת הנאשמת; **אולם**, כאמור, למסמכים המבוקשים קיים קשר עקיף בלבד לאישום המייחש לנשمة ולמחלוקות העיקריות בין הצדדים והם מתייחסים ל"ענין צדי", כמפורט בפסקה 19 לעיל.

23. נזכיר, ב"כ המאשימה הצביע, **בין היתר**, גם על פגיעה נוספת שלגורה לעד המדינה והיא הפגיעה בתחשות בטחונו האיש. גם בא כוחו של העד ציין בקשר לכך את "הנכשתו של אדם למצב שבעוינו מס肯 אותו במהלך העדות" וכן "דרגה מסוימת של סיכון בנושאים שלא קשורים למחלוקת".

עם זאת, **לא מצאתי כי יש צורך להידרש** במסגרת החלטה זו **לטענות נוספות שהעלו באי כוחם של המאשימה ושל העד, לרבות הטענות הקשורות לבטחונו האיש של העד** (בפן האובייקטיבי) או לתחשותו בדבר בטחונו האיש (בפן הסובייקטיבי), **באשר דין הבקשה להידחות מילא מהמשקל המתברר של טעמים אחרים**, כמפורט לעיל.

24. **העולה מן המקובל** הוא כי **בנסיבות הכלולות של המקרה דן גוברים השיקולים שפורטו בפסקאות 19-21 לעיל**, במיוחד בשים לב למשקלם המציגם, והם מכריעים את הcpf ומחייבים את דחיתת הבקשה.

25. עם זאת, מובהר בזה, **למען הסר כל ספק**, כי אין בדוחית הבקשה כדי לחסום כל טענת הגנה מצד הנשمة, לרבות הטענה בדבר אי-מהימנות עדותו של עד המדינה; אלא שטענות הצדדים מקומן, כידוע, בסיכומים שלפני הכרעת הדיון.

כמו כן, ברוי כי אין בהחלטה על דחיתת הבקשה כדי להעיד על מה שאינו בהחלטה. מדובר אך בהחלטת ביןיהם דינונית-رأיתית, במסגרת חקירותו הנגדית של עד הتبיעה הראשון. כך, אין בהחלטה זו כדי לגרוע כהוא זה מחויבת המאשימה, כבכל משפט פלילי, להוכיח את הנטען בכתב האישום ואת אשמת הנאשمت, מעבר **לכל ספק סביר**.

26. **סוף דבר**, כאמור, **הבקשה נדחתה**.

המצוירות מתבקשת להעביר החלטה זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, כ"ז איר תש"פ, 20 Mai 2020, בהעדר הצדדים.